

REISEBREV FRA PARIS

HØST I LYSETS BY

Av Synnøve Kristine Moe

Det var den første universitetstimen min i Paris. Jeg satt på fjerde rad ved vinduet. Seminarlæreren begynte med opprop, tok en pause da han så navnet mitt, før han ropte «Kristine» med en spørrende stemme. Navnet mitt var en utfordring for de stakkars franske seminarlærere. «Synnøve Kristine» ble ofte bare «Kristine». Jeg begynte å svare usikkert på gebrokken fransk, og forklare at, «Je suis étudiante ERASMUS. Je viens de Norvège, et je m'appelle Synnøve.» I motsetning til resten av klassen skjønte jeg ikke hva som skulle skje. Plutselig var det høytlesning fra en tidslinje som forklarte hva vi skulle dekke i løpet av kurset – innføring i høymiddelalderen – noe jeg ikke hadde fått med meg før det plutselig var min tur, og jeg måtte si noe. Det gikk, men bare så vidt. Det ble en ganske brå start, men det er jeg også takknemlig for. Det er av sånt man lærer aller mest.

Da jeg skulle bestemme meg for en destinasjon å reise på utveksling til, var det mange faktorer som spilte inn. Valget falt på Paris, og det var selve destinasjonen som vektet tyngst. Paris er en by av stor betydning, filosofisk, historisk og kulturelt. Kallenavnet til Paris, «Ville Lumière», betyr på norsk «lysets by». Det er en by de fleste har et forhold til. Helt siden jeg startet på bacheloren i filosofi, har jeg hatt veldig lyst til å reise på utveksling. Jeg hadde også et mål om å være borte så lenge studieplanen ville tillate det. Universitetet i Oslo jobber for å få flere studenter til å velge å ta deler av studieløpet i utlandet, noe jeg helhjerta støtter, selv om det kan medføre noen praktiske utfordringer. For min del ble dette spesielt tydelig etter jeg kom hjem, siden jeg fortsatt venter på at fagene mine skal bli godkjent av UiO. For noen handler utvekslinga om å studere ved et bestemt fakultet. Andre, som meg, drar for å benytte seg av de gode utvekslingsavtale UiO har, uten å vite noe særlig om universitetet eller byen man skal studere i på forhånd. Jeg skulle gjerne sagt at det som motiverte meg til å dra var en eller annen snever fransk filosof jeg

gjern ville fordype meg i, men det ville ha vært løgn.

Mitt ønske om å mestre det franske språket var også en av grunnene til at valget falt på Paris. Jeg kunne litt fransk; jeg hadde hatt tre år med fransk på videregående og hadde opprettholdt det nivået jeg hadde der gjennom å lese franske bøker, men jeg hadde ikke utvikla språkferdighetene mine så mye. Dette skulle raskt vise seg ikke å være nok til å komme seg gjennom et år i fransk akademia. Jeg hadde heldigvis mulighet til å reise ned seks uker før studiestart, for å bli litt kjent med byen og fordype meg i språket. Takk til Lånecassens språkstipend!

Jeg gikk på universitet Sorbonne Université La faculté des Lettres. Universitetet er stort, med ca. 53600 studenter, og det holder til i mange bygninger på forskjellige steder i Paris, delt inn etter hvilken klasse man går i. Jo lengre man har kommet i studieløpet, jo nærmere sentrum kommer man. Jeg hadde noen seminarer i den opprinnelige Sorbonne-bygningen som har gitt navn til universitet. De øvrige timene mine hadde jeg ved Porte de Clignancourt, et område helt nord i Paris. Det franske utdanningssystemet er annerledes enn det norske. Det er for det meste obligatoriske seminarer, og mer enn tre fraværsdager fører til stryk. På skriftlige eksamener kan spørsmålene dreie seg om helt spesifikke ting som ble nevnt av professoren i én forelesning og som ikke står på pensum. Det stilles få krav til kritisk tenkning, men det kreves god kjennskap til de akademiske sjangrene, som har strengere rammer enn det jeg er vant til fra studiet ved Universitet i Oslo. Nivået av detaljkunnskap fra medstudentene mine var imponerende.

I Oslo gir de fleste emnene våre ti studiepoeng, men på Sorbonne gir enkelte kun to studiepoeng. Dette gjør at man må lese mye, til mange forskjellige emner. Jeg tok åtte emner, med helt ulike pensum. Jeg valgte hovedsakelig å ta historie-emner, da jeg kunne ta disse på et helt grunnleggende nivå. Planen var opprinnelig å ta filosofiemner om våren, men jeg hadde dessverre ikke mulighet til å reise til-

bake etter juleferien, og fikk derfor ikke tatt filosofiemner ved Sorbonne.

Karakterene er skalert fra null til tjue poeng, der alle karakterer under ti er stryk. Heldigvis for meg kan ERASMUS-studenter skrive at de er ERASMUS-studenter på oppgavene sine, og på denne måten få litt større forståelse for at ikke teksten er helt grammatisk korrekt. Det er i større grad enn i Oslo vanlig å følge en konkret mal for oppgaveskriving, som ofte føltes så detaljstyrt at jeg ikke lette etter en egen måte å fremstille kunnskapen jeg tilgjengnet meg, men heller etter å finne informasjon som ville passe inn i malene. På den siste prøven i gresk historie fikk jeg ti og et halvt poeng – akkurat nok til å stå. Jeg var veldig sikker på at jeg hadde strøket, men det gikk likevel. Jeg fikk veldig mange ekstra sjanser på emneoppgaver, og hadde i mange tilfeller muligheten til å skrive oppgaven hjemme heller enn å gjøre en «devoir sur table» – direkte oversatt til norsk «en lekse ved bordet» – som er skriftlige prøver som tas i seminarene. Prestasjonene i seminarene utgjør femti prosent av slutt karakteren i emnet, resten blir bestemt av en avsluttende eksamen, men den slipper ERASMUS-studenter unna.

De franske medstudentene mine var stort sett ganske mye yngre enn meg, ettersom jeg holdt meg til innføringsemner. Det var meg og en hel haug syttenåringer. For tiden er Skandinavia veldig hipt i Paris. Det er mange butikker som selger skandinaviske designmøbler, og den skandinaviske livsstilen selges inn som sykt kul. Alle vet hva *Skam* er, og kan noen norske gloser. Sånn sett var jeg ganske populær og hadde nok franskmenn som sa seg villig til å lese over tekstene mine før jeg sendte de inn, men jeg fikk ikke så mange nære venner på denne måten. Som i Oslo fikk jeg inntrykk av at studentene allerede hadde ganske gode nettverk med venner og aktiviteter på fritiden. I seminarene var det ofte uoffisielle faste plasser, og stort sett satt man sammen med venner. Jeg slet litt med å komme på samtaleemner; ofte hadde jeg spørsmål om noe læreren hadde gjennomgått og kunne ta det med en medstudent, men jeg synes det var vanskelig å gå fra det akademiske til den sosiale praten. Fransken min forbedret seg mye, men der jeg fortsatt mangler en god del er «slangen» og det sosiale språket man ikke ser så mye til i pensumlitteratur. Jeg ser for meg at franskmennene tenkte at jeg ikke var så lett å ta kontakt med, og jeg tenkte det samme om dem. Jeg var ikke alltid så flink til å inkludere meg selv i samtaler og ta initiativ. Det var mye lettere å snakke med andre utvekslingsstudenter, som hadde mer til felles med meg og situasjonen jeg var i.

Så hva har jeg lært av utvekslingsoppholdet? Jeg opp-

nådde i høy grad hovedmålet mitt: fransken min har blitt ganske god. Om venner spør meg om råd angående utveksling, vil jeg si at det lønner seg å reise til et sted der man kan finpusse et språk som man allerede behersker litt. Det gir deg en veldig konkret og nyttig kunnskap å ha med videre. Jeg fikk oppleve å bo i en ny, stor, fremmed by. Jeg var, tatt alle de obligatoriske timene i betraktning, flink til å gjøre morsomme ting som å dra på museer og spise crepes, drikke vin og ha det gøy. Som livet for øvrig inneholdt Parisoppholdet oppturer og nedture. Oppturene var gjerne veldig store, men det var nedturene også. Det var en sammensatt opplevelse som innebar mye tøft akademisk arbeid, og jeg tilbrakte mange flere timer på biblioteket enn på museene. Jeg ble definitivt flink til å vite hvor langt jeg kan presse meg og alle tingene jeg faktisk klarer, selv om det i begynnelsen virket nesten umulig. Jeg klarte å levere alle oppgavene mine til tiden, jeg møtte opp på prøvene mine og snakket med lærerne mine om tilrettelegging da jeg trengte det. Dessverre endte Parisoppholdet mitt – for denne gang – i kalde, mørke desember, et halvt år før planen. Jeg føler meg definitivt ikke ferdig med byen. Det er mange ting jeg aldri gjorde, eller utsatte fordi jeg, feilaktig, tenkte jeg hadde så mye mer tid. Jeg håper at jeg får litt mer tid i Paris, om ikke alt for lenge.

Så er det jo sånn at man til slutt husker de hyggelige tingene best – alle de morsomme opplevelsene jeg ikke ville vært foruten. Kvelder hvor man plutselig får gratisbilletter til kveldens ballettforestilling er lettere å huske en de mange kveldene jeg tilbrakte på biblioteket med oppgaver som skulle skrives om franske konger. Utvekslinga ble avslutta grunnet sykdom, og det å bli syk er jo ikke gøy om det er i Oslo eller Paris. Jeg er ennå litt bitter over dette, men håper jeg har lært at det er viktig å sette pris på det som skjer når det skjer og utnytte de muligheter som dukker opp uansett hvor man er.

Til dere som er på utveksling nå, eller kanskje snart skal reise, husk å sette pris på all tiden du har, og om du er usikker bør du definitivt dra! Ikke absolutt alle aspektene ved å dra på utveksling er kjempemorsomme. Jeg tilbrakte desember i Paris inne på mitt eget rom dopa ned på smertestillende og antibiotika og det var ikke veldig gøy, men nå et år senere er jeg veldig glad for at jeg dro, da det gav meg gode muligheter til å fordype meg i en ny by, et (nesten) nytt språk og studere på en ny og spennende måte.

Bon voyage!